

Rigsdagstidende.

1854. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 19.

Sjette Session.

11te Møde.

Mandagen, d. 16de October, Aften Kl. 7.

(forts.)

Udvalg (fortsat): Det forekommer mig aldeles urvidsomt, at, dersom vi ville vente nogen Gavn og Glæde af Fællesforfatningen, dersom vi ville vente, at den skal kunne bestaae, og at den ikke skal udsætte os altfor meget for at paavirkes skadeligt fra Tydskland, saa kan den kun komme i Stand ved Overeenskomst med Delegerede fra samtlige Landsdele, da er der vistnok Nærlighed for, at den vilde kunne blive til alle Deles Lære; men ellers forekommer det mig ikke at være muligt. Denne Overbeviisning er hos mig saa stærk, at jeg kun kan stemme for denne Adresse, under Forudsætning af, at det ærede Thing fastholder den Deel af § 5 i den hvilende Grundlovsbestemmelse, som gaaer ud paa, at Fællesforfatningen skal blive til ved Hjælp af Delegerede fra samtlige Landsdele. Vil man nemlig ikke gaae ind paa at skabe den paa den Maade, saa forekommer den mig at være ikke meget mere end en Chimære, en Sæbebøbel, som maa briste jo for jo heller.

Men, vil man svare mig, det er jo netop det, Hs. Majestæts Regjering har lovet og tilfagt i Kundgjørelsen af 28de Januar 1852, idet deri er sagt, at Fællesforfatningen skal blive til paa en forfatningsmæssig Maade, ved Medvirkning af Kongerigets Rigsdag og Hertugdømmernes Stænderforsamlinger; hvorfor vil da Regjeringen ikke holde dette sit givne Tilfagn? Ja, jeg troer ikke, at det er saa vanskeligt at see Grunden dertil. Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts Ade Valg-

freds (Monrad) sagde forleden Dag, at det var Ulykken, at de Folk, som vilde Heelstaten, forbandt en Bihensigt dermed, nemlig at vilde besklippe Friheden. Jeg gaaer endnu et Skridt videre, idet jeg paastaer, at af dem, som have raabt høiest paa Fællesforfatningen og Heelstaten, er der Mange, for hvem dette Formaal kun er en Biting, hvorimod Hovedtingen er, at faae den ved Grundloven hjemlede constitutionelle Frihed afveien. Jeg vil dog ingenlunde sige, at Hs. Majestæts Regjering dengang, den gav Kundgjørelsen af 28de Januar 1852, ikke meente, hvad den sagde; jeg er tværtimod overbevist om, at for nogle Medlemmers Vedkommende var det et aldeles oprigtigt og ærligt Løfte, og om de Andre tør maaskee det gjælde, som jeg troer fra Regjeringens egen Side er gjort gjældende med Hensyn til Forbeholdets Betydning, at de maaskee ikke vare paa det Rene med, hvad de dengang vilde. Men det forekommer mig urvidsomt, at, siden Kundgjørelsen er fremkommen, har det absolutistiske Parti her i Landet bestandig vundet større Styrke og Indflydelse, og Regjeringen er mere og mere dreiet over i det Spør, som dette Parti har anvist, hvormed der foreligger en Række af Kjendsgjerninger, som jeg ikke behøver at dvæle længe ved. Jeg skal bringe i den ærede Forsamlings Grindring, hvilken Forskiel der var paa Regjeringens Optraeden før Kundgjørelsen, og saa paa dens Optraeden under Tolds og Arvesagen; det forekom idetmindste mig, som dengang var udenfor Salen, at der ligesom maatte være kommet en ny Aand ind i Regjeringen, og ligesaa vist er det, at det absolutistiske System har vundet Styrke af disse Sagers Gjennemførelse. Toldsagens Afgjørelse, hvorved Rigsdagen bortgav endeel af sin Indflydelse paa den indirecte Besatning, den